876/11

Den 3. oktober 2011 blev i sag nr. 79.340:

xxxx xxxxx xxxxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Afdøde forsikrede var omfattet af en gruppelivsforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka. Hans samlever gennem mere end 18 år klager ved sin advokat over, at selskabet fejlagtigt har udbetalt dødsfaldssummen til afdødes børn, og at det har afvist på ny at udbetale summen til hende.

Selskabet henviser til, at det ikke har begået ansvarspådragende fejl, idet forsikringssummen - 30.558 kr. med fradrag af boafgift - er udbetalt til afdødes børn på baggrund af bl.a. tro og love erklæring.

Klagerens advokat har i klagebrev af 4/11 2010 til nævnet anført:

> "Min klients samlever gennem 18 år … afgik den 26. december 2009 ved døden, efterfølgende var der i sagens natur en del praktiske gøremål omkring begravelse osv.
>
> Den 15. januar 2010 fremsendte afdødes 2 børn en dødserklæring til Alka Forsikring for, at få udbetalt afdødes livsforsikring. I dødserklæringen erklærede afdødes børn på tro og love, at afdøde ikke havde haft nogen samlever.
>
> Den 19. januar 2010 udbetalte Alka Forsikring afdødes livsforsikring uden på nogen måde, at efterkontrollere at de afgivne oplysninger i dødserklæringen var korrekte.
>
> Den 11. februar 2010 sendte min klient en dødserklæring og anmodning om udbetaling til Alka Forsikring hvori hun afkrydsede at være samlever, Alka orienterede hende den 16. februar 2010 om, at pengene allerede var blevet udbetalt.

Der er ikke tvivl om, at min klient, der har været afdødes samlever gennem 18 år, er rette vedkommende til, at få udbetalt forsikringssummen.

Det er Forsikringsselskabet Alkas risiko, at de udbetaler forsikringssummen til rette vedkommende. Kun de har mulighed for, at gardere sig imod fejludbetalinger og kunne meget let have sikret sig imod denne åbenlyse fejl, gennem en bopælsattest fra folkeregisteret.

Det er derfor min opfattelse, at Forsikringsselskabet Alka skal udbetale forsikringssummen til min klient i henhold til min klients fremsendte anmeldelse af dødsfald og anmodning om udbetaling af forsikringssum af 12. februar 2010."

Selskabet har i brev af 18/3 2011 til nævnet anført:

"Alka Forsikring modtog den 20. januar 2010 anmeldelse af dødsfald foretaget af afdødes datter. Af anmeldelsen fremgår det på tro og love, at afdøde ikke efterlader sig hverken ægtefælle eller samlever, men alene børn. På anmeldelsen er afdødes to børn efterfølgende anført med navn, adresse og personnummer ligesom fødsels- og dåbsattester er vedlagt. Kopi vedlagt.

Af de øvrige papirer som Alka Forsikring modtog (dødsanmeldelse og anmodning om begravelse) fremgår både anmelder og skifterettens kontaktperson som værende afdødes datter. Kopi vedlagt.

Da en livsforsikringsydelse efter sit formål bør udbetales hurtigst muligt - og i øvrigt i overensstemmelse med Forsikringsaftalelovens regler i § 24 senest 14 dage efter selskabet har modtaget de fornødne oplysninger - udbetalte Alka Forsikring således den 20. januar 2010 i henhold til den modtagne dokumentation gruppelivssummen med fradrag af boafgift til afdødes to børn til lige deling.

Den 12. februar 2010 modtog Alka Forsikring anmeldelse af dødsfaldet fra afdødes samlever med anmodning om udbetaling af dødsfaldssummen. Anmeldelsen var vedlagt skifteretsattest samt bopælsattester. Kopi vedlagt.

Alka Forsikring meddelte ved brev af 16. februar 2010 at dødsfaldssummen var udbetalt til afdødes to børn og at selskabet således måtte henvise klager til at rette krav mod disse. Kopi vedlagt.

Klagers advokat meddelte ved brev af 22. juli 2010, at han var af den opfattelse, at Alka Forsikring havde begået en fejl og i den forbindelse var forpligtet til at udbetale beløbet på ny til afdødes samlever. Kopi vedlagt.

Alka Forsikring meddelte ved brev af 13. oktober 2010, at der ikke var belæg for at betragte det som en ansvarspådragende fejl fra selskabets side og fastholdt at afdødes samlever måtte rejse sit krav overfor afdødes to børn. Kopi vedlagt.

Sagen er nu indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Alka Forsikring har ikke været bekendt med at der fandtes en samlever (tværtimod er dette afkræftet i anmeldelsen af dødsfaldet) og det er vores opfattelse, at selskabet har udbetalt i god tro i henhold til de modtagne oplysninger. Selskabet har ikke pligt til at søge yderligere oplysninger.

Ifølge hidtidig praksis på forsikringsaftalelovens område har selskabet - når forsikringstagers ægtefælle/samlever ikke har rettet henvendelse til selskabet - både ret og pligt til at udbetale summen til den person der henvender sig og godtgør at han/hun er identisk med den begunstigede og godtgør at forsikringstageren er død.

Såfremt en ægtefælle/samlever kan fortrænge den begunstigedes ret må den begunstigede afgive det fornødne beløb, uanset om den begunstigede er i god tro. Dette må i sagens natur gøre sig desto mere gældende såfremt den der har modtaget udbetalingen er i ond tro.

Det følger endvidere af lang tids praksis at ægtefælle/samlever ikke kan gøre noget krav gældende mod selskabet, selvom selskabet kunne have skaffet sig kundskab om efterlevende ægtefælle/samlever som kunne fortrænge den begunstigedes ret.

Der forefindes ikke er retspraksis på området efter lovændringen pr. 1. januar 2008, men i henhold til forarbejderne har lovgiver ikke tilstræbt ændringer i forhold til forsikringsselskabernes rettigheder og pligter efter loven, men alene i forhold til fortolkningen af begrebet begunstigelse, nærmeste pårørende og tvangsarvingers indsigelsesret.

Vi skal i den forbindelse henvise til U 1995.240V, hvor Vestre landsret udtrykte at forsikringsselskabet i medfør af Forsikringsaftalelovens § 104 stk. 3 og § 102 stk. 1 både var berettiget og forpligtet til at udbetale forsikringssummen til den begunstigede medmindre selskabet forinden havde modtaget henvendelse fra en tvangsarving. Det bemærkes i den forbindelse i dommen, at forsikringsselskabet altid kan udbetale med frigørende virkning såfremt det forholder sig som ovenfor anført.

Afslutningsvis skal vi henlede opmærksomheden på det faktum, at den nævnte dom tager stilling til sagen i forhold til et mere beskyttelsesværdigt faktum end den aktuelle sag indeholder, da dommen vedrører forholdet omkring en tvangsarvings ret til sin tvangsarv modsat den aktuelle sag som vedrører en samlevers ret i egenskab af nærmeste pårørende overfor afdødes tvangsarvinger.

Vi må således fastholde selskabets stillingtagen til sagen og fortsat henvise klager til at rette sit eventuelle krav mod afdødes livsarvinger."

Nævnet har fået forelagt de bilag, som parterne har fremlagt.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2. Udbetaling ved død**
Den forsikringssum, der forfalder ved gruppemedlemmets død fremgår af gruppelivsaftalen og udbetales til gruppemedlemmets 'nærmeste pårørende' efter reglerne i Forsikringsaftaleloven § 105 a, med mindre andet skriftligt er aftalt mellem gruppemedlemmet og Alka.

Ved et gruppemedlems 'nærmeste pårørende' forstås gruppemedlemmets:

- ægtefælle,
- samlever, der opfylder kravene nedenfor,
- livsarvinger,
- arvinger ifølge testamente,
- arvinger ifølge loven.

> En samlever skal leve sammen med gruppemedlemmet på fælles bopæl og 1) vente, have eller have haft et barn sammen med gruppemedlemmet eller 2) have levet sammen med gruppemedlemmet i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.
>
> Er der ingen arvinger i henhold til begunstigelsesbestemmelse, testamente eller efter loven, sker der ingen udbetaling.
> …
> Inden udbetaling kan finde sted, må der forevises sådan dokumentation, som Alka finder nødvendig."

Nævnet udtaler:

Nævnet er ved sin afgørelse gået ud fra, at begunstiget er "nærmeste pårørende" som anført i forsikringsaftalelovens § 105 a og anført i forsikringsbetingelserne.

Nærmeste pårørende er herefter en ægtefælle eller samlever, hvorimod livsarvinger først kommer i betragtning, hvis der ikke findes ægtefælle eller samlever. Sidstnævnte er dog kun berettiget, hvis der har bestået et samliv, der opfylder kravene i forsikringsaftalelovens § 105 a, stk. 2.

Forudsat at klageren opfylder disse betingelser, er det således hende som samlever, der er berettiget til erstatning, og ikke livsarvingerne.

Spørgsmålet er herefter, om Forsikrings-Aktieselskabet Alka har været forpligtet til at foranstalte undersøgelse af, om forsikringstageren efterlod sig ægtefælle eller samlever.

I forsikringsaftalelovens § 104 er indsat en bestemmelse, der skal tilgodese, at en ægtefælle eller livsarving ikke behandles økonomisk urimeligt ved udbetaling til en begunstiget. Denne regel kan imidlertid ikke påberåbes af en samlever, jf. herved også bemærkningerne til lovforslaget.

Efter nævnets opfattelse påhviler der ikke Forsikrings-Aktieselskabet Alka en pligt til at undersøge, om forsikringstageren efterlod sig en samlever, og nævnet kan derfor ikke

pålægge selskabet at udbetale forsikringssummen til klageren, men må henvise hende til at kræve beløbet udbetalt af livsarvingerne.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen